ORĘDOWNIK URZĘDOWY

powiatu chodzieskiego.

PRZEDPŁATA miesięczna wynosi 0,60 zł.
z odnoszeniem do domu 0,67 zł.
przez pocztę 0,73 zł.

Wychodzi w środę i sobotę.

CENA OGŁOSZEŃ: jednołamowy wiersz petytowy lub jego miejsce na stronicy 4-łamowej 20 gr.
REKLAMY jednołamowy wiersz petytowy lub jego miejsce na stronicy dwułamowej 25 gr.

Redaktor odpowiedzialny: Starostwo Chodzież. Telefon nr. 26. Drukiem i nakładem: Drukarni Nadnoteckiej T. z o.p.

Nr. 22. **Chodzież, sobota dnia 21. marca 1925 r.** **72. rocznik.**

Nr. 88.

Rozporządzenie Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 2. lutego 1925 r.

w sprawie zwalczania wścieklizny u ludzi i zwierząt.

Na podstawie art. 11 punkt 4 tudzież art. 19 punkt 2 ustawy z dnia 25 lipca 1919 roku w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych oraz innych chorób, występujących nagminnie (Dz. U. R. P. nr. 67, poz. 402), art. 1090 do 1190 rosyjskiej ustawy lekarskiej (ros. zbiór praw tom XIII, wyd. 1905), ustawy austryjackiej z dnia 6 sierpnia 1909 r. (Dz. U. P. nr. 177) o zapobieganiu zaraźliwym chorobom zwierzęcym i ich tępieniu i niemieckiej ustawy z dnia 26 czerwca 1909 r. (Dz. Ust. Rzeszy r. 1909, str. 519) zarządza się co następuje:

§ 1. O każdym przypadku pokąsania człowieka przez zwierzę wściekłe lub nawet podejrzane o wściekliznę należy natychmiast donieść właściwej władzy administracyjnej I. instancji (lekarzowi powiatowemu).

Osoby pokąsane powinny pozostawać pod obserwacją miejscowego lekarza urzędowego (to jest rządowego, względnie samorządowego) aż do stwierdzenia u zwierzęcia wścieklizny, względnie jej podejrzenia.

W razie najmniejszego podejrzenia o wściekliznę osoba pokąsana powinna być natychmiast odesłana, celem poddania szczepieniom przeciw wściekliźnie do najbliższego zakładu Pasteurowskiego, w razie niezamożności na koszt tej gminy, w której pokąsany, ma prawo do bezpłatnej opieki lekarskiej ze strony gminy.

§ 2. Przed interwencją państwowego lekarza weterynaryjnego nie wolno u zwierząt chorych lub podejrzanych o wściekliznę wykonywać żadnych zabiegów leczniczych.

§ 3. W razie zabicia lub padnięcia zwierzęcia wściekłego lub podejrzanego o wściekliznę obowiązane są właściwe władze administracyjne I. instancji (powiatowy lekarz weterynaryjny), o ile zostali ludzie pokąsani, przesłać bezzwłocznie łeb zwierzęcia odcięty, wraz ze skórą, w odpowiedniem opakowaniu do najbliższego Państwowego Zakładu Higjeny (Warszawa, Lwów, Kraków, Toruń, Lublin, Łódz).

§ 4. Osobie pokąsanej przez zwierzę wściekłe lub podejrzane o wściekliznę, udającej się do zakładu Pasteurowskiego, powinno być wydane przez starostwo lub przez urząd gminny miejsca zamieszkania świadectwo urzędowe, zawierające następujące dane:

a) nazwisko, imię, wiek, zajęcie i miejsce zamieszkania osoby pokąsanej,

b) datę pokąsania, opis rany i udzielenia pierwszej pomocy,

c) szczegóły o pochodzeniu zwierzęcia i o przebiegu u niego wścieklizny.

Świadectwo to wydaje się bezpłatnie.

Pierwszą pomoc osoby poszkodowane otrzymują bezpłatnie od lekarza urzędowego (t. j. rządowego, względnie samorządowego).

§ 5. Osoby niezamożne, udające się same lub z dozorcą do zakładu Pasteurowskiego, mają prawo do zniżkowej jazdy kolejami w 3 klasie do miejsca, w którem znajduje się najbliższy zakład Pasteurowski, i na powrót do domu dla siebie i dla osoby dozorującej, jeżeli wykażą się urzędowem świadectwem o potrzebie wyjazdu do zakładu i urzędowem świadectwem ubóstwa (Dz. U. R. P. z r. 1923 nr. 31, poz. 193).

§ 6. Koszty leczenia w zakładach Pasteurowskich, względnie koszty pobytu osób szczepionych w szpitalu, ponosi osoba leczona, a w razie jej niezamożności ta gmina, w której osoba leczona ma prawo do bezpłatnej opieki lekarskiej ze strony gminy.

Za osoby, którym przysługuje prawo do pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, ponosi opłatę Skarb Państwa według obowiązujących pod tym względem przepisów.

§ 7. Chorych z rozwiniętą wścieklizną nie należy przesyłać do zakładów Pasteurowskich, lecz przenieść do najbliższego szpitala.

§ 8. Przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą, — o ile czyn karygodny nie podlega karaniu w myśl ogólnych postanowień karnych, — karane podług art. 25 ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych w drodze administracyjnej grzywną do 1000 zł lub aresztem do 3 miesięcy; kara pieniężna z karą aresztu mogą być zastosowane jednocześnie.

§ 9. Co do traktowania zwierząt obowiązują odnośne przepisy weterynaryjno-policyjne.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie z dn. 30 stycznia 1922 r.

w przedmiocie zwalczania wścieklizny u ludzi i zwierząt (Dz. U. R. P. nr. 10, poz. 79).

Minister Spraw Wewnętrznych: Ratajski.
Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: Janicki.

Powyższe podaję do wiadomości.

Chodzież, dnia 18 marca 1925 r.

Starosta. (—) Dr. Jerzykowski.

L. dz. 3569|25. 4. C.

Nr. 91.

Rozporządzenie policyjne dotyczące przemysłowego i handlowego obrotu środkami spożywczemi.

Na zasadzie §§ 137 i 139 ustawy o ogólnym zarządzie krajowym z dnia 30 lipca 1883 r. (Zbiór ustaw str. 195) i §§ 6, 12 i 15 ustawy o zarządzie policyjnym z dnia 11 marca 1850 r. (Zbiór ustaw str. 265), zarządza się za zgodą Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, celem uregulowania przemysłowego i handlowego obrotu środkami spożywczemi na terenie Województwa Poznańskiego, co następuje:

A. Lokale.

§ 1. Ubikacje w których się przechowuje, przygotowuje i wystawia na sprzedaż artykuły spożywcze, muszą być — o ile celowe obchodzenie się z wymienionemi artykułami nie stoi temu na przeszkodzie — suche i przewiewne, oraz wolne od robactwa, myszy i szczurów.

Ubikacje te należy utrzymywać w dobrym stanie pod względem budowlanym, czysto i z dala od nieprzyjemnych zapachów. Winny one służyć jedynie właściwemu celowi danego procederu, nie wolno ich używać jako pokoi mieszkalnych lub sypialnych, jak niemniej nie mogą one pozostawać w bezpośrednim połączeniu ze stajniami i ustępami, jakoteż ubikacjami, w których się wyrabia lub przechowuje przedmioty za wstrętnym zapachem. Drzwi łącznikowe między niemi a sąsiedniemi ubikacjami mieszkalnemi i sypialnemi winny być wciąż zamknięte.

W powyżej wymienionych ubikacjach nie wolno przechowywać przedmiotów, nie wchodzących w zakres danego procederu, w szczególności łóżek, garderoby, bielizny i rupieci. Również nie należy w ubikacjach, w których się przygotowuje i sprzedaje artykuły spożywcze, tolerować psów i kotów. Wyjątek stanowią gospody i wyszynki, przeznaczone dla ruchu publiczności.

W każdym lokalu sprzedaży artykułów spożywczych należy na miejscu widocznem wywiesić plakaty z następującym napisem: a) Zabieranie psów do składów spożywczych jest policyjnie wzbronione", b) „Dotykanie towarów spożywczych przez publiczność jest policyjnie wzbronione".

§ 2. Lokale, które służą do sprzedaży lub też wystawiania na sprzedaż wszelkiego rodzaju wyrobów mięsnych jakoteż takich artykułów spożywczych, które nadają się do konsumpcji bez specjalnego uprzedniego oczyszczenia i przyrządzenia, muszą mieć podłogę nieprzepuszczalną z flisów, cementu, linoleum itd. i muszą być dostępne dla powietrza i światła z zewnątrz. Same lokale jako takie oraz urządzenia i przedmioty służące do wystawienia towarów muszą być tak skonstruowane, by można je łatwo oczyszczać. Celem zapobieżenia wytwarzaniu się kurzu, należy podłogę przed zamiataniem skropić czystą wodą. W lokalu winna się znajdować spluwaczka z odkażającym płynem, którą należy codziennie oczyścić.

§ 3. W ubikacjach, służących do przyrządzania, przechowywania lub wystawiania na sprzedaż środków żywnościowych, nie wolno przechowywać zepsutych artykułów żywnościowych, ani też artykułów ostro woniejących jak nafta, pokosty, smary itp.

B. Sprzęty i t. d.

§ 4. Wszelkie sprzęty, zbiorniki, osłony i podstawki przeznaczone do przygotowywania, opakowywania, przechowywania i przesyłki, jakoteż do podawania artykułów żywnościowych publiczności, winny być utrzymywane w dobrym i czystym stanie. Nie wolno używać papieru zapisanego lub drukowanego jako opakowania względnie podkładkę do artykułów spożywczych, które bez jakiegokolwiekbądź dalszego oczyszczenia wzgl. przyprawienia będą podawane publiczności do natychmiastowego spożycia.

Wagi muszą być tak ustawione, ażeby kupujący mógł dokładnie obserwować proces odważenia towarów. Rzucanie towarów wzgl. odważników na wagę lub też naciskanie wagi ręką jest wzbronione.

Wolno wiszące wagi muszą być tak ustawione wzgl. zawieszone, ażeby szalki wag znajdowały się conajmniej 10 cmtr. nad stołem wzgl. podłogą.

C. Obchodzenie się z środkami żywnościowemi.

§ 5. Artykuły spożywcze, wystawione wzgl. zaofiarowane na sprzedaż, winno się, aż do chwili oddania ich publiczności chronić przed szkodliwemi dla zdrowia i budzącemi wstręt zanieczyszczeniami przez psy i inne zwierzęta.

Również należy je chronić przed dostępem much i innych owadów i w tym celu przechowywać bądź to pod nakryciem (smalec, marmeladę, owoce, masło, sery itp.) bądź też w gablotkach lub szufladach i szafach (cukierki). Wyroby mięsne, pieczywo i ciastka powinny być zabezpieczone przed dotykaniem przez publiczność za pomocą odgrodzenia szkłem lub kratą.

Artykuły spożywcze nie mogą być składane bezpośrednio na podłogę. W braku odpowiednich regałów, należy je podówczas złożyć na nieprzemakalne podkładki. Owoce sprzedawane na ulicach w kioskach i straganach, należy przechowywać w koszach nakrytych i beczkach (solówkach) zamkniętych, zaś wystawione na widok mogą być tylko w skrzynkach oszklonych (gablotkach) dla ochrony przed kurzem, owadami i dotykaniem ze strony kupujących.

§ 6. Dziczyznę, drób i ryby wolno o ile to według obowiązujących lokalnych przepisów policyjnych w odniesieniu do ulic wogóle jest dozwolonem — wystawiać wzgl. wywieszać na widok publiczny na zewnątrz domów — stronę ulicy — tylko pod tym warunkiem, że nie wywołuje to obrzydzenia.

§ 7. Bite zwierzęta i surowe mięso wolno przewozić ulicami i przez publiczne place jedynie zakryte czystem nadającem się do prania płótnem. Używane do przewożenia wozy i inne naczynia winny być wewnątrz wybite cynową blachą oraz utrzymywane zawsze w czystym stanie. Tak samo w czasie przenoszenia zabitych zwierząt i surowego mięsa należy unikać bezpośredniego zetknięcia się tych artykułów z włosami, szyją oraz ubraniem noszącego, a to za pomocą czystych, nadających się

do prania okryć (zarzutki, bluzy i fartuchy).

Małych wózków ręcznych wolno używać tylko pod warunkiem, że są szczelnie zbudowane i nakryte szczelnie wiekiem.

Pieczywo należy roznosić w czystych nakrytych koszach.

Wózków dziecięcych, których się jeszcze używa do wożenia dzieci, nie wolno używać do transportu owoców, warzywa itp. O ile się takowe jednakowoż do wspomnianych celów używa, należy towar wkładać na czystą podkładkę (papier) a owoc tylko w kosze. Nie wolno również transportować równocześnie żywych zwierząt z artykułami spożywczemi.

§ 8. Wszelkie środki spożycia, które ze względu na ich rodzaj i właściwość łatwo ulegają zanieczyszczeniu, muszą być odważone i opakowane w czysty niezapisany i nieużywany papier. Dopuszczalny jednakże jest na zewnętrznej stronie opakowania druk z podaniem firmy i innych, mających za cel reklamę, okoliczności.

Produkta silnie woniejące, jak nafte, niektóre korzenie, śledzie, mydło itp. powinny być oddzielnie przechowywane, a w każdym razie w ten sposób, ażeby woń ich innym produktom spożywczym udzielić się nie mogła. Mąki, cukierków, daktyli i wogóle wilgotnych lub wilgoć chłonących środków spożywczych nie wolno nabierać rękami ani też kłeść bezpośrednio na szalki wagowe. Produkta tego rodzaju, o ile nie są opakowane, jak również potrawy bufetowe w jadłodajniach, winny być pokryte siatką, gazą lub szkłem, ażeby w ten sposób zabezpieczyć je od pyłu i owadów.

D. Przepisy odnoszące się do personelu zatrudnionego w obrocie artykułami spożywczemi.

§ 9. Niezależnie od przepisów, mających na celu zwalczanie chorób przenośnych, nie wolno zatrudniać w obrocie z artykułami spożywczemi osób, dotkniętych chorobami skórnemi, a w szczególności wyrzutami cieknącemi wzgl. ropiejącemi, lub też otwartemi ranami na odsłoniętych częściach ciała.

Z handlu artykułami spożywczemi są wykluczeni tandeciarze, rakarze, chwytacze psów i osoby, które się zajmują pielęgnacją chorych wzgl. są zatrudnione w zakładach pogrzebowych itp.

§ 10. Osobom, zajętym przygotowaniem sprzedażą albo wystawianiem na sprzedaż artykułów spożywczych wzbronione jest w czasie ich czynności palenie tytoniu oraz zażywanie i żucie tabaki.

Osoby te winny się też utrzymywać szczególnie czysto. Właściciel przedsiębiorstwa winien dbać o odpowiednie naczynia do mycia rąk, ręczniki i białe fartuchy.

Osoby, zatrudnione przy sprzedaży mięsa i wyrobów mięsnych, muszą nosić czysty, biały fartuch.

§ 11. Osoby, które są w styczności z choremi na przenośne choroby, winny przed rozpoczęciem wyżej wymienionych czynności zamienić swe ubranie i ręce jaknajstaranniej umyć czystą wodą i mydłem.

Wypadki zachorowania między członkami rodziny i domownikami właściciela przedsiębiorstwa na żarnicę płonicą, bieguńkę, przenośne zapalenie opon mózgordzeniowych, dur brzuszny, dur plamisty, dur powrotny ospę, cholerę muszą być przez niego doniesione miejscowej władzy policyjnej w przeciągu 12-stu godzin. W wypadkach nagłego niebezpieczeństwa władza policyjna na zasadzie badania i orzeczenia lekarza powiatowego ma prawo zarządzić na powien oznaczony czas zamknięcie przedsiębiorstwa.

E. Przepisy dla publiczności.

§ 12. Do lokali przeznaczonych do sprzedaży środków spożywczych nie wolno wprowadzać psów i innych zwierząt.

§ 13. Dotykanie przez kupujących wyłożonych na sprzedaż owoców, pieczywa, wyrobów mięsnych oraz innych przygotowanych do konsumcji artykułów żywnościowych jest wzbronione i ze strony sprzedających niedopuszczalne. Zakazuje się również zaginania karpi celem stwierdzenia ikry, oraz zdejmowania łusek jak i skóry z żywych ryb. Żywe ryby należy aż do ich sprzedaży trzymać w wodzie.

§ 14. Pobieranie próbek stwierdzenia jakości artykułów żywnościowych przez kupujących, dopuszczalne jest li tylko za pomocą czystych szklanek, noży i widelcy lub łyżek, które należy dokładnie oczyścić po każdorazowem użyciu. Dopuszczalne jest także posługiwanie się poprzednio do żadnych innych celów nieużywanemi czystemi przyrządami i naczyniami, które należy zniszczyć po jednorazowem użyciu.

F. Odpowiedzialność.

§ 15. Za wykonanie powyższych przepisów odpowiedzialnym jest w myśl § 151 ust. 1 ordynacji procederowej, o ile nie wchodzą w rachubę wyłącznie inne osoby zarówno uprawiający proceder, jako też osoby przez niego lub jego zastępcę upełnomocnione.

G. Upoważnienie policji.

§ 16. Oprócz obrotu środków żywnościowych po myśli ustawy z dnia 14 maja 1879 r. Dz. Ust. Rzeszy z 1879 str. 145 i nast.) podlega również policyjnemu dozorowi przygotowywanie, przechowywanie, wymierzanie i odważanie jakoteż przewożenie tych artykułów, a temsamem i wszelkie ubikacje, urządzenia i narzędzia, które służą do przygotowywania, przechowywania, wymierzania i odważania oraz do przewożenia tychże artykułów.

Urzędnicy, policyjni rzeczoznawcy, upoważnieni przez organa policyjne i administracyjno-sanitarne oraz organa Państwowych Zakładów Badania Żywności, mają prawo wstępu do wszelkich, według ustępu I. w rachubę wchodzących ubikacyj w godzinach zajęć przyjętych miejscowym zwyczajem. Jeżeli natomiast wykonuje się proceder również poza godzinami normalnemi, jak np. w piekarniach, w takim wypadku wyżej wymienieni i w tym czasie mają prawo wstępu do tychże ubikacyj. Właściciele tych ubikacyj są zobowiązani zezwolić na wstęp do nich, na wzięcie próbki, celem stwierdzenia jakości artykułów spożywczych, oraz na przeprowadzenie rewizji.

H. Kary.

§ 17. Wykroczenia przeciwko przepisom niniejszego rozporządzenia policyjnego, podlegają o ile w myśl ogólnych przepisów karnych nie jest przewidziana cięższa kara, grzywnie do wysokości 30 zł w miejsce której, w razie niemożności zapłaty, następuje odpowiedni areszt.

I. Przepisy wykonawcze.

§ 18. Przepisy, które się sprzeciwiają niniejszemu rozporządzeniu policyjnemu, a w szczególności rozporządzeniom policyjnym z dnia 8 lutego 1894 r. Wojewódzki Dziennik Urzędowy str. 46) i z 29 sierpnia 1894 r. Wojew. Dz. Urz. str. 332) znosi się:

Nienaruszone pozostają przepisy rozporządzenia policyjnego Wojewody z dnia 18 grudnia 1919 r. (Dz. Urz. Woj. rok 22, poz. 289), dotyczące urządzenia i uruchomienia piekarń i rozporządzenia z dnia 4 lipca 1891 r. (Dz. Urz. Wojew. str. 246), dotyczące uboju

koni, osłów i osłomułów, jako i sprzedaży mięsa z tychże.

Również nienaruszone pozostają rozporządzenia policyjne z dnia 5 marca i 13 czerwca 1885 r. (Dz. Urz. Woj. str. 64 i 163), dotyczące nadymiania mięsa jako i dalej idące przepisy miejscowych ordynacyj targowych i rozporządzeń policyjnych o regulacji ruchu targowego.

§ 19. Niniejsze rozporządzenie policyjne wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poznań, dnia 27 stycznia 1925 r.

L. dz. 290/25 VI. Wojewoda: Bniński

Powyższe podaję do wiadomości.

Chodzież, dnia 17 marca 1925 r.

Starosta (—) Dr. Jerzykowski.

L. dz. 3567|25. 6. C.

Nr. 95.

Wygaśnięcie pryszczycy.

Zaraza pryszczycy w majętności Lipinach wygasła. Przepisową desinfekcję przeprowadzono.

Wobec tego znoszę wszelkie zarządzone środki zapobiegawcze z dniem dzisiejszym.

Chodzież, dnia 21. lutego 1925 r.

Starosta (—) Dr. Jerzykowski.

L. dz.: 2532|25. 4. C.

Nr. 89.

Wezwanie.

Trychinoskopistom przypomina się, że w myśl § 9. przepisów wykonawczych Rzeszy do ustawy Rzeszy o oględzinach mięsa z dnia 3. 6. 1900 obowiązani są poddać się do 3 lata egzaminowi uzupełniającemu i trychinoskopji. Wzywa się wszystkich, którzy uzyskali świadectwo trychinoskopistów przed 3 laty lub dawniej a którzy przez takiż czas nie poddali się egzaminowi uzupełniającemu, aby zgłosili się do tego egzaminu najpóźniej do 1. maja br. u powiatowego lekarza weterynaryjnego.

Chodzież, dnia 17 marac 1925 r.

Starosta Dr. Jerzykowski.

L. dz 3568|25. 4. C.

Nr. 90.

Obwieszczenie dotyczy wtórnej legalizacji miar, i wag i ciężarków w powiecie chodzieskim, obwód II.

Ogłoszono w Orędowniku Urzędowym nr. 5. z dnia 21 stycznia 1925 r. legalizowanie miar i wag dla gmin przydzielonych do obwodu II. będzie się odbywać w wyznaczonym czasie nie w sali gimnastycznej lecz w Hotelu Kościuszki.

Powyższe interesowanym do wiadomości.

Chodzież, dnia 18. marca 1925. r.

Starosta Dr. Jerzykowski.

L. dz.: 3489|25. 4. C.

Nr. 87.

Przewodniczącym Spółki Meljoracyjnej Lipiny-Dębiniec został wybrany p. Karliński Feliks z Lipin.

Wybór zatwierdzam.

Chodzież, dnia 7. marca 1925 r.

Starosta. Dr. Jerzykowski.

L. dz. 24|25 10. Wod B.

Nr. 86.

Przewodniczącym Spółki Meljoracyjnej Rzadkowo został wybrany p. Hutek Roman z Rzadkowa.

Wybór zatwierdzam.

Chodzież, dnia 7. marca 1925 r.

Dr. Jerzykowski.

L. dz 24|25. 10. Wod. B.

Nr. 92.

We wykonaniu ustawy z dnia 23. V. 1924 r. o powszechnym obowiązku służby wojskowej (Dz. Ust. R. P. nr. 61/24. poz. 609) podaję do ogólnej wiadomości iż według art. 59. na wstępie powołanej ustawy, prośby o udzielenie odroczeń ze służby wojskowej, wzgl, przyznanie prawa do półtora rocznej służby wojskowej, winny być wniesione do przynależnych Starostw najpóźniej do dnia przed rozpoczęciem poboru.

Powyższe opublikują władze miejscowe w swych obwodach w sposób zwykle praktykowany.

Chodzież, dnia 17 marca 1925 r.

Starosta (—) Dr. Jerzykowski.

L. dz. 1803|25. 7. D.

Nr. 93.

Rendantem kasy szkolnej w Sypniewie został wybrany rolnik Stefan Rybowiak.

Wybór zatwierdzam.

Chodzież, dnia 10 marca 1925 r.

Hendrykowski Inspektor szkolny.
